

OD REDAKCJI

W związku z rezygnacją profesora Andrzeja Wierzbickiego z funkcji Redaktora Naczelnego „Przyszłości...” składamy serdeczne podziękowania za wieloletni trud we współkształtowaniu i redagowaniu działalności naukowej czasopisma Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus”. Istota działalności, jako Redaktora Naczelnego, nie sprowadzała się tylko do pracy i wstępnej oceny poszczególnych artykułów, ale przede wszystkim, na tworzeniu wizji czasopisma oraz koncepcji kolejnych jego numerów. Profesorowi Andrzejowi Wierzbickiemu składamy serdeczne podziękowania za cały wkład w rozwój Czasopisma, wyrażając jednocześnie nadzieję, na dalszą współpracę w kreowaniu „Przyszłości...”.

W niniejszym numerze przedstawiamy Czytelnikom rezultaty burzliwej dyskusji, jaka odbyła się na posiedzeniu Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” w dniu 17 grudnia 2014 r., w ramach cyklu „Czy Świat należy urządzić inaczej?”, na temat „Przyszłość demokracji”. Spotkanie to stanowiło uzupełnienie rozmów podejmowanych w ramach serii konferencji dotyczących zagrożeń globalnych w 2050 r. Zarówno w referatach, jak i w polemikach starły się różne poglądy. Przeważały jednak głosy zwolenników demokracji, jako systemu najbardziej odpowiedniego dla zachodniej kultury. Wszyscy dyskutanci i referenci wspólnie uznali konieczność podjęcia reform systemu demokratycznego, który w większości przypadków oparty jest na XIX-wiecznych rozwiązaniach, nie dostosowanych do wymogów XXI wieku.

Mirosław Wawrzyński w referacie i artykule „Niestabilność demokracji w XXI-wiecznej globalizacji” przedstawia podstawowe czynniki powodujące, że w przyszłości demokracja będzie napotykać coraz większe trudności wynikające z wewnętrznych napięć i zewnętrznych nacisków wywieranych na poszczególne kraje. Analiza tych elementów prowadzi do wniosku o konieczności podjęcia niezbędnych reform prowadzących w kierunku zwiększenia odpowiedzialności rządzących za długookresowe konsekwencje prowadzonych polityk i tym samym pewnej formy ograniczenia demokracji.

Konrad Prandeki, kontynuując tok myślenia poprzednika, w swoim referacie i artykule pt. „*Will authoritarian developmentalism dominate the world?*” podjął się próby odpowiedzi na pytanie czy autorytarny dewelopmentalizm mógłby być skuteczną alternatywą dla demokracji. Swoją decyzję uzasadnił on sukcesami jakimi mogą się poszczycić kraje nastawione na rozwój gospodarczy. Przedstawione przykłady pokazują, że forma sprawowanej władzy nie ma większego znaczenia, ponieważ różnice pomiędzy demokracją i autorytaryzmem ulegają zatarciu na rzecz dążenia do osiągnięcia jak najbardziej dynamicznego

rozwoju gospodarczego. W efekcie w obu systemach tworzy się specyficzna grupa posiadająca władzę, która jest oparta na autorytecie przywódcy. Największą wartością takich systemów jest niewielka zmienność w czasie, która umożliwia stabilny rozwój gospodarczy przedsiębiorstwom, w szczególności w sektorach objętych odpowiednimi politykami rozwojowymi państwa.

Panowie Kacper Nosarzewski, Norbert Kołos, Piotr Jutkiewicz i Łukasz Macander przedstawili referat i artykuł pt. „*The Future of Political Participation. A Case Study on Future Governance in „Global Europe 2050” Report*”. Jak wskazuje tytuł, głównym tematem poruszonym w tej wypowiedzi była kwestia partycypacji społecznej, która w opinii autorów będzie odgrywać coraz większą rolę w sprawowaniu władzy. Takie podejście jest odmienne od tego prezentowanych przez Mirosława Wawrzyńskiego, co umożliwia porównanie dwóch przeciwstawnych poglądów na to samo zagadnienie.

Edward Kirejczyk jest autorem ostatniego z prezentowanych artykułów poświęconych demokracji. Jego tekst został zatytułowany „*Między demokracją przedstawicielską a bezpośrednią*”. W perspektywie 2050 r. można przewidywać, że możliwości techniczne będą wystarczające do podejmowania decyzji w formie bezpośredniego głosowania. Jednakże zastosowanie takich mechanizmów wiąże się z licznymi wyzwaniami omawianymi przez autora, który pokazuje zalety i wady różnych form podejmowania decyzji. Dochodzi on do wniosku, że w połowie stulecia najbardziej adekwatną formą głosowania byłaby demokracja bezpośrednia w formule szwajcarskiej, gdzie zebranie odpowiedniego poparcia wymusza na władzach zorganizowanie referendum w danej sprawie.

Dalsze trzy artykuły dotyczą różnych wyzwań związanych z kapitalizmem. Rozważania te są efektem podejmowanych wcześniej dyskusji nt. przyszłości kapitalizmu, prowadzonych podczas konferencji Komitetu, w marcu 2013 r.

Dariusz J. Błaszczuk w swojej publikacji pt. „*Przewidywanie w naukach ekonomicznych cz. II*” kontynuuje wątek przedstawiony w poprzednim numerze „*Przyszłości...*”, tj. ocenia możliwości zastosowania różnych instrumentów do oceny przyszłych zdarzeń. W niniejszym numerze przedstawione zostały zaawansowane metody wykorzystywania modeli ekonometrycznych do badania przyszłości w naukach ekonomicznych.

Stanisław M. Szukalski w artykule pt. „*Fundusze majątku państwowego na globalnym rynku finansowym*” stawia pytania dotyczące konsekwencji rozwoju funduszy majątku państwowego i ich wpływu na relacje pomiędzy krajami dłużnikami i ich wierzycielami. W tym celu przedstawiono istotę funduszy, kierunki inwestycji oraz ich rolę w okresie kryzysu finansowego lat 2007-2008.

Joanna Antczak jest autorem ostatniego artykułu prezentowanego w tym numerze „*Przyszłości...*”. Tekst pt. „*Wykorzystanie controlingu do oceny przyszłych zagrożeń gospodarczych*” dotyczy perspektywy kilku lat, ale pokazuje w jaki sposób nowoczesne narzędzia zarządzania mogą przysłużyć się do redukcji przyszłego, potencjalnego ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej.

Numer niniejszy zawiera też krótki dział *Ze świata*, w którym prezentujemy ciekawe (w subiektywnym wyborze) problemy mogące mieć istotny wpływ na przyszłość świata. Na zakończenie, w dziale *Kronika*, przedstawiamy również krótką historię najważniejszych działań Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” w ostatnim okresie.

Zespół Redakcyjny